

* لطفاً اقدامات شرکت در هریک از این سه محور را به تفکیک توضیح دهید.

- در محور مدیریت تقاضا، ما توسعه زیرساخت‌های فاضلاب و استفاده از پساب تصفیه‌شده را برای مصارف صنعتی، تجاری و فضای سبز در دستور کار قرار داده‌ایم. اکنون بخشی از نیاز صنایع و فضای سبز شهری از پساب تصفیه‌خانه‌های کاشان، قمصر و نیاسر تأمین می‌شود و تفاهم‌نامه‌هایی برای گسترش این ظرفیت منعقد شده است.

در مدیریت مصرف، آمارها نشان می‌دهد که بیش از ۷۰ درصد مشترکان خانگی، مصرفی در حد الگو یا پایین‌تر دارند. برای گروه پرمصرف، پس از اخطار، اقدامات قطع انشعاب در صورت تداوم رفتار مصرفی نادرست به‌ویژه در فصل تابستان اجرا می‌شود. هم‌زمان، برنامه‌های فرهنگ‌سازی گسترده‌ای با مشارکت نهادهایی مانند آموزش و پرورش و رسانه‌ها در حال اجراست. در محور مدیریت هدررفت آب، اقدامات متعددی اجرا شده است: از جمله راه‌اندازی سامانه ۱۲۲، مکانیزه‌سازی واحد حوادث، هوشمندسازی تاسیسات، نشت‌یابی فعال شبکه به‌ویژه در مناطق فرسوده، کنترل از راه دور مخازن و شناسایی انشعابات غیرمجاز.

* در سال ۱۴۰۳ چه دستاوردهای اجرایی در زمینه کاهش هدررفت حاصل شد؟

- در سال جاری، موفق شدیم حدود ۳۰۰ کیلومتر شبکه را نشت‌یابی کنیم که معادل صرفه‌جویی حدود ۳۰ لیتر بر ثانیه است. هم‌چنین، ۳۳ کیلومتر اصلاح شبکه و انشعابات انجام شده و ۳۲۲۲ کنتور معیوب تعویض شده است. علاوه بر این، شناسایی و تبدیل ۲۰۳ فقره انشعاب غیرمجاز با درآمد بیش از ۷۳۵ میلیون تومان صورت گرفته و بیش از ۱۲ هزار حادثه شبکه و انشعاب رسیدگی شده است..

* نگاه شما به ساختار نهادی و حقوقی شرکت‌های آب و فاضلاب چیست؟ آیا این ساختار پاسخگوی چالش‌های امروز هست؟

- واقعیت این است که شرکت‌های آب و فاضلاب ساختاری دوگانه دارند؛ نه کاملاً دولتی هستند و نه خصوصی. این وضعیت موجب شکل‌گیری خلأهای نرم‌افزاری و تصمیم‌گیری شده است. از طرف دیگر، مشارکت بخش خصوصی هنوز در حد مطلوب نیست. درحالی‌که توسعه تاسیسات به سرمایه‌گذاری‌های کلان نیاز دارد، فقدان قوانین مشوق و تضمین بازگشت سرمایه موجب بی‌میلی سرمایه‌گذاران شده است.

جناب آقای مهندس یاسر اسماعیلی
رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب
کاشان

* با توجه به جایگاه ویژه کاشان از نظر جغرافیایی، اقتصادی و فرهنگی، اهمیت راهبردی مدیریت منابع آب در این منطقه چگونه ارزیابی می‌شود؟

شهرستان کاشان به دلیل موقعیت ویژه‌اش در مرکز کشور، هم‌جواری با چهار استان مهم (اصفهان، قم، تهران و سمنان) و قرارگرفتن در کریدور ارتباطی غرب به شرق، همواره نقشی فراتر از یک شهر معمولی داشته است. این منطقه با سابقه‌ای نزدیک به ۶۰ سال در بهره‌مندی از شبکه مدرن آب، یکی از نخستین شهرهای کشور در این زمینه محسوب می‌شود. وجود جاذبه‌های گردشگری، صنایع بزرگ و مراکز علمی و فرهنگی نیز سبب شده که آب به‌عنوان محور اصلی توسعه منطقه شناخته شود. از این‌رو، ضرورت وجود یک شرکت مستقل آب و فاضلاب برای کاشان از همان ابتدا احساس می‌شد که نهایتاً در سال ۱۳۷۱، هم‌زمان با تشکیل شرکت‌های استانی، این شرکت به‌صورت رسمی تأسیس شد.

* با توجه به محدودیت‌های منابع آبی، رویکردهای مدیریتی شرکت در سال‌های اخیر به چه سمت‌وسویی رفته‌اند؟

- در سال‌های اخیر، به‌ویژه با توجه به کاهش نزولات جوی و محدودیت توسعه منابع جدید، رویکرد ما از مدیریت عرضه به سمت مدیریت تقاضا، مدیریت مصرف و مدیریت هدررفت تغییر یافته است. در دهه سوم عمر شرکت‌های آب و فاضلاب، این سه محور به‌عنوان پایه‌های سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی عملیاتی مورد تأکید قرار گرفته‌اند.

* مهم‌ترین چالش‌های کیفی و ساختاری که هم‌اکنون با آن مواجه هستید کدامند؟

- از جمله چالش‌های اصلی، می‌توان به فرسودگی زیرساخت‌ها، هدررفت بالا، پایین بودن تعرفه‌ها و واقعی نبودن قیمت آب اشاره کرد. این‌ها موجب شده‌اند منابع مالی لازم برای نگهداشت و ارتقای سیستم تأمین نشود. هم‌چنین، کاهش کیفیت منابع آب به‌ویژه در بخش شرب، چالش مضاعفی است که به دلیل تغییر اقلیم و افزایش آلودگی منابع سطحی و زیرزمینی تشدید شده است.

* در حوزه فاضلاب چه اقداماتی صورت گرفته و چه چالش‌هایی باقی است؟

- از سال ۱۳۷۵، احداث شبکه فاضلاب در کاشان آغاز شده و تاکنون بیش از ۵۰۰ کیلومتر شبکه و ۱۲ کیلومتر خط انتقال ایجاد شده است. با این‌حال، محدودیت منابع مالی مانع پوشش کامل شهر شده است. هم‌چنین، عدم وجود قوانین الزام‌آور برای استفاده از پساب در صنایع و کشاورزی و عدم همکاری برخی نهادهای شهری در مدیریت روان‌آب‌ها، از چالش‌های نرم‌افزاری جدی ماست.

* جایگاه پژوهش و نوآوری در برنامه‌های شرکت چیست؟

- پژوهش برای ما یک ضرورت است. همکاری نزدیکی با دانشگاه‌ها، انجمن‌ها و مراکز تحقیقاتی داریم تا مسائل صنعت را علمی و پایدار حل کنیم. پژوهش می‌تواند کیفیت خدمات را ارتقا دهد، هزینه‌ها را کاهش دهد و به تصمیم‌سازی‌های بهتر کمک کند. آینده صنعت آب و فاضلاب بدون پژوهش و نوآوری قابل تصور نیست.

* چشم‌انداز شما برای آینده صنعت آب و فاضلاب چیست؟

- اگر بخواهم واقع‌بینانه و هم‌زمان امیدوارانه به آینده این صنعت نگاه کنم، باید بگویم که چشم‌انداز آن کاملاً وابسته به تصمیم‌هایی است که امروز اتخاذ می‌کنیم و نحوه مواجهه ما با چالش‌های چندوجهی منابع آب. ما ناگزیر به حرکت به سوی یک نظام مدیریت یکپارچه منابع آب هستیم؛ نظامی که نیازهای همه بخش‌ها، از کشاورزی گرفته تا صنعت، شرب و حتی محیط‌زیست را به‌طور هم‌زمان و متوازن لحاظ کند. بدون چنین رویکرد کل‌نگری، نمی‌توان به توسعه پایدار امیدوار بود یا منابع آبی را برای نسل‌های آینده حفظ کرد.

از سوی دیگر، واقعی‌سازی قیمت آب البته با در نظر گرفتن

حمایت‌های هدفمند از اқشار آسیب‌پذیر گام مهمی در اصلاح الگوی مصرف و استفاده عادلانه از منابع است. تحقق این هدف، نیازمند اجماع سیاستی و اجتماعی است، اما اگر با دقت اجرا شود، می‌تواند یکی از مؤلفه‌های کلیدی پایداری باشد.

موضوع مهم دیگر، نقش بخش خصوصی است. واقعیت این است که دولت به تنهایی نمی‌تواند بار توسعه زیرساخت‌های آبی را به دوش بکشد. ما باید بستر حضور فعال و مؤثر بخش خصوصی را با بازنگری در مقررات، طراحی پروژه‌های جذاب و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری فراهم کنیم. این مشارکت می‌تواند تحول‌آفرین باشد. در نهایت، فناوری به‌ویژه هوش مصنوعی را نمی‌توان نادیده گرفت. از پیش‌بینی دقیق بارش‌ها و مدیریت منابع، تا شناسایی نشت‌ها و بهینه‌سازی عملکرد تصفیه‌خانه‌ها، هوش مصنوعی فرصتی بی‌نظیر برای افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها و تصمیم‌گیری مبتنی بر داده در اختیار ما قرار می‌دهد.

در مجموع، آینده‌ای را برای این صنعت متصورم که هوشمند، مشارکتی و مسئولانه است؛ آینده‌ای که در آن آب نه صرفاً یک ماده حیاتی، بلکه عنصری راهبردی در مسیر توسعه پایدار و مسئولیت‌پذیری بین‌نسلی تلقی می‌شود.